

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	764
Land:	Afghanistan
Kilde:	Migrationsverket
Titel:	Rättsligt ställningstagande angående säkerhetsläget i Afghanistan
Udgivet:	29. august 2017
Optaget på baggrundsmaterialet:	21. september 2017

Rättsligt ställningstagande angående säkerhetsläget i Afghanistan

1. Sammanfattning

- Migrationsverket ska först pröva om den sökande är flykting enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen (2005:716). Det bör vid en sådan bedömning beaktas om personen tillhör en särskilt utsatt grupp i Afghanistan samt att effektivt myndighetsskydd saknas. Vid en prövning ska även beaktas att Afghanistan kan vara riskabelt att färdas genom.
- I provinserna Helmand och Uruzgan är den rådande situationen av generellt våld så allvarlig att var och en riskerar att utsättas för behandling i strid med artikel 3 Europakonventionen och artikel 15 b i det omarbetade skyddsgrundsdirektivet. Kriterierna för alternativt skyddsbehov enligt 4 kap. 2 § första stycket 1 p. första ledet utlänningslagen är därför uppfyllda.
- Säkerhetsläget i övriga delar av Afghanistan, utom i provinserna Panjshir och Bamyan (se nedan), når upp till kravet för inre väpnad konflikt enligt 4 kap. 2 § första stycket 1 p. andra ledet utlänningslagen. Säkerhetsläget varierar dock mycket, både inom och mellan dessa provinser. En individuell prövning av den sökandes utsatthet måste göras, i enlighet med Elgafaji-domens kriterier.

Adm162101027

Detta innebär att när säkerhetsläget är allvarligt utifrån aktuell landinformation behöver den individuella risken inte vara så hög. Den som vid en individuell prövning bedöms vara skyddsbehövande på grund av säkerhetsläget faller därför in under artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet och 4 kap. 2 § första stycket 1 p. andra ledet utlänningslagen.

- Det råder andra svåra motsättningar i provinserna Panjshir och Bamyan i enlighet med 4 kap. 2 a § första stycket 1 p. andra ledet utlänningslagen.
- Rättsskyddet i Afghanistan innehåller sådana brister att det inte går att hänvisa någon till den afghanska staten för myndighetsskydd. Det finns inte heller någon annan part eller organisation som kontrollerar hela eller en betydande del av Afghanistans territorium som kan ge skydd.
- Internflykt för personer som saknar nätverk kan vara relevant och rimligt framförallt till städerna Kabul, Herat eller Mazar-e-Sharif för vuxna män samt vuxna par bestående av en man och en kvinna, om det inte finns funktionshinder eller medicinska hinder. Om nätverk på internflyktsorten finns i form av släkt där manliga släktingar ingår, kan internflykt i vissa fall komma ifråga även för andra, t.ex. ensamkommande barn och familjer bestående av en man och en kvinna och barn.
- Ensamkommande barn är under de förutsättningar som anges i MIG 2017:6 som huvudregel att anse som alternativt skyddsbehövande enligt 4 kap 2 § första stycket 1 p. första ledet utlänningslagen.
- Frågan om eventuellt uteslutande från att anses som flykting, alternativt skyddsbehövande eller övrigt skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 b-c §§ utlänningslagen ska beaktas i de enskilda ärendena.

2. Bakgrund

Säkerhetsläget i Afghanistan har senast bedömts i ett rättsligt ställningstagande den 8 december 2016 (SR 59/2016). Därefter har Migrationsöverdomstolen den 17 mars 2017 i dom (MIG 2017:6) bland annat uttalat sig om hur ensamkommande barn och hazarer ska bedömas i skyddshänseende. Migrationsverket har i april/maj 2017 genomfört en utredningsresa till Afghanistan för att inhämta information om situationen i landet. Det har även tillkommit nyare rapporter om situationen i Afghanistan, bl.a. från UNAMA. Av dessa skäl finns det behov av ett nytt rättsligt ställningstagande som särskilt berör säkerhetsläget, frågan om myndighetsskydd, ensamkommande barns situation, utsatta grupper, bland annat hazarer, internflykt och betydelsen av nätverk i Afghanistan.

3. Rättslig bedömning

3.1 Allmänt

Frågan om flyktingskap ska alltid provas först. Flera skyddsgrunder kan förekomma samtidigt. Vid prövning av flyktingskap ska beaktas om personen tillhör en särskilt utsatt grupp eller har en särskild riskprofil. En gruppstillhörighet kan få betydelse vid prövningen på så sätt att om den sökande tillhör en särskilt utsatt grupp behöver inte de individuella skälen vara lika starka som annars för att sökanden ska anses ha gjort sannolikt att han eller hon är i behov av skydd.¹

Särskilt utsatta grupper beskrivs i avsnitt 3.3.

Om en person bedöms vara skyddsprovande ingår det i prövningen att ta ställning till om det finns ett internt flyktalternativ.²

Migrationsverket ska i ärenden som rör barn beakta barnets bästa.³

Det ska även beaktas om grund för uteslutande från internationellt skydd föreligger, se nedan i avsnitt 3.7.

3.2 Säkerhetsläget i landet

Konfliktläget i Afghanistan kan närmast beskrivas som ett eskalerande dödläge där konfliktaktivitet och stridigheter intensifieras utan att det sker någon avgörande förändring på slagfältet eller i den rådande maktbalansen mellan konfliktparterna. Striderna har under det första kvartalet varit intensiva i provinserna Helmand, Kandahar, Nangarhar, Kunar och Ghazni. I provinserna Panjshir och Bamyán är säkerhetsläget fortfarande lugnt, medan det har försämrats i delar av Daikundi under 2016 till följd av den oroliga situationen i grannprovinsen Uruzgan. Även flygangrepp från regeringssidan och de internationella styrkorna har ökat.⁴ Under första halvåret 2017 orsakades majoriteten civila offer av s.k. improvised explosive devices, IED. Antalet civila offer till följd av markstrider minskade under denna tid med tio procent jämfört med motsvarande tid år 2016.⁵

¹ Se RCI 11/2009 Rättsligt ställningstagande angående flykting- och skyddsbehovsbedömningar rörande sökande som tillhör särskilt utsatta grupper.

² Se MIG 2013:2.

³ 1 kap. 10 § utlänningslagen

⁴ Lifos Lägesanalys: Afghanistan, 2017-06-16, Lifos 39692, s. 4.

⁵ United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA): Afghanistan, Protection of Civilians in Armed Conflict. Midyear Report 2017 (UNAMAs halvårsrapport 2017), Lifos 39875, s. 3 och 4.

Oppositionen, främst talibanrörelsen, fortsätter att inta distriktscentra. Talibanrörelsen förlorar dock ofta kontrollen över dessa relativt snabbt. Rörelsen saknar kapacitet att inta och behålla kontrollen över provins-huvudstäderna eftersom regeringsstyrkorna prioriterar att skydda dessa. Trots de ökade striderna varierar konfliktintensiteten mycket mellan olika delar av landet.⁶

Upprorsgrupperna använder sig även fortsatt av asymmetrisk krigsföring, exempelvis i form av frekventa och komplexa angrepp i Kabul. Även om de komplexa attackerna och självmordsdåden i huvudstaden har minskat i antal under senare år, har de blivit mer dödliga. Ett självmordsdåd den 31 maj i år var troligen den dödligaste attacken sedan 2001 i Kabul. De riktade attackerna har även fortsättningsvis i huvudsak haft afghanska myndigheter och de internationella styrkorna som mål. Risken att som civilperson drabbas av det konfliktrelaterade våldet i staden är relativt liten och handlar främst om att befinna sig på fel plats när upprorsmakarna slår till mot sitt huvudsakliga mål. Tre stora attacker i Kabul har dock under andra halvan av 2016 riktats mot landets shiamuslimer. Ett par attacker i Kabul skedde också mot shiamoskéer under sommaren 2017.⁷ Även i provinshuvudstaden Herat har attacker skett mot shiamuslimer.⁸

De flesta civila offer första halvåret 2017 inträffade i provinserna Kabul, Helmand, Kandahar, Nangarhar, Uruzgan, Faryab, Herat, Laghman, Kunduz och Farah.⁹

Islamiska staten i Afghanistan (ISKP)¹⁰ finns framförallt i Nangarhar. Rörelsen har bekämpats hårt från både talibanrörelsen och regeringsstyrkorna, men har ändå lyckats behålla närvaron i landet och utfört ett antal större attentat mot bl.a. shiamuslimska mål. Trots dessa attentat råder det enighet om att våldet ännu inte satt igång en sekteristisk våldsspiral i landet eller orsakat inbördeskrig mellan olika etniska grupper. Talibanrörelsen har fördömt attackerna mot shiamuslimer och har i dagsläget inget intresse av att skapa spänningar mellan olika etniska grupper då den vill växa nationellt med stöd också från andra grupper än pashtuner.¹¹

En provins där talibanrörelsen har särskilt starkt fäste är Helmand. Provinsen är strategiskt viktig för dem på grund av dess geografiska belägenhet och den inkomstbringande opiumproduktionen. Helmand är också provinsen till vilken talibanrörelsen vill lokalisera sitt ledarskap. Säkerhets-situationen har under 2016 gradvis försämrats i provinsen och är nu särskilt allvarlig. Under 2015 och 2016 har det skett ett stort antal väpnade attacker i Helmand i förhållande till folkmängd.

⁶ Lifos Lägesanalys: Afghanistan, 2017-06-16, Lifos 39692, s. 4-5.

⁷ Lifos Lägesanalys: Afghanistan, 2017-06-16, Lifos 39692, s. 6-8, 11 och 15.

⁸ UNAMAs halvårsrapport 2017, Lifos 39875, s. 48 och <http://www.aljazeera.com/news/2017/08/shia-mosque-herat-province-hit-deadly-explosion->

⁹ UNAMAs halvårsrapport 2017, Lifos 39875, s. 5.

¹⁰ På engelska ofta benämnd "the Islamic State in Khorasan Province".

¹¹ Lifos Lägesanalys: Afghanistan, 2017-06-16, Lifos 39692, s. 5-6 och 12.

Det sker ideliga attacker från talibanrörelsen mot exempelvis distriktscentra, afghanska styrkor och vägar. Talibanrörelsen bedöms nu kontrollera ca 80 % av territoriet.¹² Det totala antalet civila offer är högt till följd av striderna då civilbefolkningen riskerar att hamna i korselden eller drabbas av IED:s. Konflikten har vidare minskat myndigheternas närvaro i distrikten och påverkar statens möjligheter att ge basal service. Sjukvårdsinrättningar och mediciner saknas och skolor hålls stängda på grund av säkerhetsläget. Många civila har tagit sin tillflykt till provinshuvudstaden eller andra provinser.¹³

Den dåliga säkerhetssituationen i Helmand har även spillt över på Uruzgan.¹⁴ Provinsen Uruzgan är strategiskt viktig för talibanrörelsen, inte minst militärt, då den utgör en viktig bas för rörelsens flerfrontsrig mot de afghanska säkerhetsstyrkorna i regionen. Rörelsen bedöms kontrollera/influera stora delar av provinsen. Talibanrörelsen har under det senaste året utfört ett stort antal attentat och väpnade aktioner både längs med vägarna i provinsen och i provinsen i övrigt och har varit nära att ta kontrollen över provinshuvudstaden. Våldet har drabbat civilbefolkningen hårt, med ett stort antal civila skadade och döda. Risken för civilbefolkning att av misstag hamna i korseld mellan de stridande parterna har ökat under året. Många har tvingats fly internt. Majoriteten av de internt fördrivna i Afghanistan kommer från Helmand och Uruzgan.¹⁵

Av tillgänglig statistik framgår att risken att som civilperson dödas eller skadas på grund av den pågående konflikten är störst i provinsen Uruzgan, följt av Helmand.¹⁶

¹² Lifos Lägesanalys: Afghanistan, 2017-06-16, Lifos 39692 s. 9.

¹³ Se Landinfo: Temanotat Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Helmand, 11 november 2016, Lifos 38441.

¹⁴ Det finns olika uppfattningar om distriktet Gizab tillhör provinsen Uruzgan eller inte. I EA SOs säkerhetsrapporter om Afghanistan ingår distriktet Gizab i provinsen Daikundi. Se European Asylum Support Office: EASO Country of Origin Information Report - Afghanistan – Security Situation, November 2016, Lifos 38435, s. 69. Även United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA) anger att Gizab är en del av Daikundi. Se Landinfo: Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Uruzgan, 8 maj 2017, Lifos 39448, sid. 16. Migrationsverket ansluter sig till denna uppfattning.

¹⁵ Landinfo: Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Uruzgan, 8 maj 2017, Lifos 39448.

¹⁶ Antalet civila offer (dödade och skadade) per 1000 innevånare är 0,8 i Uruzgan och 0,58 i Helmand. Se UNAMAs halvårsrapport 2017, Lifos 39875, Annex III, jämfört med UNOCHAs uppskattning av folkmängden i Afghanistans provinser år 2015: <http://www.refworld.org/pdfid/55eedf694.pdf>.

Rättslig bedömning av säkerhetsläget i Afghanistan

En ansökan om asyl ska som utgångspunkt prövas mot det land där den sökande är medborgare.¹⁷

Om den sökande gör sannolikt att han eller hon kommer från en specifik plats i Afghanistan och tidigare har bott där, är den platsen att anse som sökandens hemvist. Sökandens asylskäl ska då prövas mot den platsen. Om den sökande inte tidigare har haft någon hemvist i Afghanistan, ska skyddsbehovet prövas mot hela landet. Frågan om internflykt aktualiseras inte då.¹⁸

Vid bedömning av skyddsbehovet ska särskilt beaktas tillhörigheten till en särskilt utsatt grupp och särskilda riskprofiler (se avsnitt 3.3. Särskilt utsatta grupper), exempelvis att kvinnor, barn och internflyktingar är särskilt utsatta för våld. En kvinna som saknar ett manligt nätverk eller på annat sätt är utsatt kan riskera förföljelse på grund av kön.¹⁹

Säkerhetsläget i Afghanistan är fortsatt allvarligt. Striderna har under årets början varit intensiva i Kandahar, Nangarhar, Kunar och Ghazni. Konfliktnivån är dock särskilt hög i provinserna Helmand och Uruzgan. I Helmand och Uruzgan har det skett ett stort antal väpnade attacker mellan väpnade grupper och afghanska styrkor vilket har drabbat civila hårt med många civila offer och internflyktingar som följd. Våldet är urskillningslöst och av sådan intensitet att var och en riskerar att drabbas av detsamma. Även om säkerhetsläget skiftar samt att utsattheten för en person kan vara olika beroende på om talibanrörelsen eller afghanska myndigheter har territoriell kontroll, präglas ändå situationen i provinserna av en stor instabilitet och osäkerhet. Bedömningen är därför att var och en som återvänder till Helmand och Uruzgan löper en individuell risk att utsättas för sådan behandling som anges i artikel 3 Europakonventionen²⁰ och artikel 15 b i det omarbetade skyddsgrundsdirektivet.²¹ Kriterierna för alternativt skyddsbehov enligt 4 kap. 2 § första stycket 1 p. första ledet utlänningslagen är därmed uppfyllda.

De provinser som har lägst konfliktnivå är Panjshir och Bamyan. I provinsen Daikundi har våldet ökat sedan Migrationsverkets senaste bedömning av säkerhetsläget. Panjshir och Bamyan har fortsatt få attacker från väpnade grupper. Våldet har där inte drabbat civilbefolkningen lika hårt som i andra provinser.

¹⁷ Se MIG 2012:9.

¹⁸ Se SR 30/2017 Rättsligt ställningstagande om begreppet hemvist i asylärenden.

¹⁹ För utredning och bedömning av kvinnors asylskäl se SR 26/2017 Rättsligt ställningstagande angående utredning och bedömning av förföljelse på grund av kön avseende kvinnor.

²⁰ Europeiska konventionen från den 4 november 1950 om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

²¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/95/EU av den 13 december 2011 om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet (omarbetning).

Det får i dessa två provinser ändå anses råda andra svåra motsättningar enligt 4 kap. 2 a § utlänningslagen. Vid den individuella prövningen av den sökandes skyddsskäl är det nödvändigt att beakta att även svåra motsättningar kan vara av olika grad varför aktuell och relevant landinformation måste inhämtas och beaktas.

I provinshuvudstaden Kabul har antalet självmordsdåd och komplexa attacker blivit färre, men krävt fler dödsoffer. Attacker har ofta haft afghanska och internationella institutioner som mål. I några fall har målet varit riktat mot shiamuslimer. Risken att som civilperson drabbas av det konfliktrelaterade våldet i staden är dock relativt liten tack vare den stora befolkningsmängden. Situationen där är inte sådan att var och en som återvänder till staden löper en individuell risk att utsättas för sådan behandling som anges i artikel 3 Europa-konventionen och artikel 15 b i det omarbetade skyddsgrundsdirektivet. Situationen i städerna Herat och Mazar-e-Sharif bedöms fortfarande vara relativt lugn och stabil. Kabul, Herat och Mazar-e-Sharif och de provinser där inte andra svåra motsättningar råder är dock drabbade av sådana väpnade strider att det råder inre väpnad konflikt enligt 4 kap. 2 § första stycket 1 p. andra ledet utlänningslagen.

Eftersom säkerhetsläget och våldsnivån varierar mycket både inom och mellan de provinser där det råder inre väpnad konflikt, måste en individuell prövning av den sökandes utsatthet göras mot sökandens hemort i enlighet med Elgafaji-domens kriterier. Detta innebär att när säkerhetsläget är allvarligt utifrån aktuell landinformation behöver den individuella risken inte vara så hög.

För att kunna göra en bedömning av risken att utsättas för allvarlig skada måste intensiteten och nivån av våldet bedömas. Av intresse är då antalet säkerhetsrelaterade incidenter och karaktären av dessa på den ort sökanden ska prövas mot. Vidare kan uppgifter om antalet civila skadade och döda, hur många som har tvingats till flykt och internflykt, antalet civila offer i förhållande till folkmängden samt aktörer i konflikten vara av intresse.²² Eftersom säkerhetsläget är föränderligt måste aktuell landinformation alltid inhämtas vid bedömning av skyddsbehov.

Den som vid en individuell prövning bedöms vara skyddsbehövande på grund av säkerhetsläget faller därför in under artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet och 4 kap. 2 § första stycket 1 p. andra ledet i utlänningslagen.

Den som vid en prövning mot hemorten inte bedöms vara skyddsbehövande kan ändå anses som skyddsbehövande om färdvägen inom landet till hemorten inte är säker.

²² Se relevant landinformation, t.ex. European Asylum Support Office: EASO Country of Origin Information Report - Afghanistan – Security Situation, November 2016, Lifos 38435.

3.3 Särskilt utsatta grupper

3.3.1 Utsatta grupper

Vid bedömningen av skyddsbehovet ska beaktas att vissa grupper är särskilt utsatta för våld och andra övergrepp. Försiktighet krävs vid bedömningen av dessa riskgrupper.

Vissa grupper är generellt utsatta, vilket innebär att den som gör sannolikt att han eller hon tillhör denna grupp i normalfallet bör bedömas vara skyddsbehövande. Exempel på sådana grupper är:

- Konvertiter som övergått från islam till annan religion.
- Hbtq-personer.
- Barn utan manligt nätverk.
- Kvinnor utan manligt nätverk.

Därutöver finns det grupper som efter en individuell prövning kan anses särskilt utsatta:

- Kvinnor. Vid den individuella bedömningen av kvinnors asylskäl ska särskilt beaktas att kvinnor har svårt att få skydd och stöd från myndigheter och samhället i övrigt. Dessutom förekommer det mycket våld i hemmet i Afghanistan. Kvinnor som riskerar att utsättas för våld, änkor som riskerar tvångsgifte, och kvinnor i den offentliga sfären kan ha sådana individuella skäl som gör dem särskilt utsatta.
- Personer med psykiska eller fysiska funktionsnedsättningar.
- Personer med psykisk sjukdom.

3.3.2 Särskilda riskprofiler

Utöver de nämnda grupperna finns det andra som löper större risk för att utsättas för riktat våld.

- Statliga tjänstemän och personer som stödjer eller uppfattas stödja regeringen i Afghanistan och det internationella samfundet. I denna grupp ingår t.ex. poliser, militärer, distriktsguvernörer, domare, åklagare, rådsmedlemmar, parlamentariker, tolkar och andra som samarbetar med de internationella styrkorna, MR-aktivister och biståndsarbetare, politiker, valarbetare, klanledare, religiösa ledare och lärare. Även familjemedlemmar till ovan nämnda personer kan i enskilda fall riskera att utsättas för våld.
- Hazarer från områden där talibaner har starkt stöd kan uppfattas stödja regeringen i Afghanistan och det afghanska statsbyggnadsprojektet.

- Shiiter från IS-kontrollerade områden.
- Journalister och andra personer som arbetar inom media. Även familjemedlemmar till dessa kan i enskilda fall riskera att utsättas för våld.
- Personer som öppet motsätter sig talibanrörelsens tolkningar av islam.
- Personer som riskerar rekrytering till väpnade grupper.
- Personer som utmanar afghanska sedvänjor och på andra sätt bryter mot normer i det afghanska samhället.
- Personer som utsatts för människohandel eller riskerar att utsättas för det.

Någon uttömmande uppräknings av riskgrupper är inte möjlig att göra. Hotbilden måste bedömas individuellt.

3.3.3 Särskilt om hazarer och unga vuxna

Situationen för hazarer har förbättrats något sedan 2001. Talibanrörelsen har idag inte någon uttalad sekteristisk agenda till skillnad från ISKP. Det har skett attentat mot shiamuslimska mål i bl.a. Kabul vilka ISKP har tagit på sig. ISKP är dock numerärt begränsade och bekämpas fortsatt hårt på flera fronter. Deras kapacitet att utöva våld mot dessa grupper har hittills främst begränsats till riktade attacker mot individer i vissa områden av Nangarhar samt större självmordsdåd och komplexa angrepp i exempelvis Kabul.

Mot bakgrund av det ovan nämnda anser Migrationsverket att enbart tillhörigheten till gruppen hazarer i Afghanistan inte är tillräckligt för att skyddsbehov ska anses föreligga.

Migrationsöverdomstolen har i domen MIG 2017:6 särskilt uttalat sig om den utsatthet och de risker som barn utsätts för i Afghanistan. Barnarbete, sexuell utnyttjande av barn, frivillig rekrytering till stridande parter och barnäktenskap utgör sådan barnspecifik utsatthet som flyktingrätten ska skydda. Barn är genom flyktingrätten särskilt skyddsvärda.

Dessa omständigheter kan inte direkt föras över till gruppen unga vuxna. Skyddsgrundande för en ung vuxen kan istället vara andra omständigheter som vid en sammantagen bedömning utgör en konkret risk för våld eller omänsklig behandling.

3.4 Rätts- och säkerhetssektorn

Afghanistans rättssektor brottas med stora kapacitetsproblem och låga utbildningsnivåer. Vidare är rättssystemet svagt och dess oberoende ifrågasatt.

Korruptionen är mycket omfattande. Domare och åklagare är en målgrupp för riktade mord från väpnade grupper. De formella domstolarna är mycket svaga och saknas helt i vissa distrikt i landet.

Många medborgare vänder sig istället till informella domstolar som bygger på stamrättsskipning och sharialagstiftning, vilket kan få särskilt svåra konsekvenser för kvinnor/flickor.²³

Rättslig bedömning av rätts- och säkerhetssektorn

För att det ska kunna bli aktuellt att hänvisa till myndighetsskydd måste det erbjudna myndighetsskyddet vara godtagbart. Begreppet ”godtagbart” innebär att det måste finnas en juridisk process som med nödvändiga rättssäkerhetsgarantier medger att en polisanmälan om brott kan leda fram till en fällande dom.²⁴

Rättssystemet i Afghanistan får anses ha sådana brister vad gäller kapacitet och rättssäkerhet att det inte är möjligt att hänvisa en person till att söka myndighetsskydd från den afghanska staten. Det finns inte heller någon annan part eller organisation som kontrollerar hela eller en betydande del av Afghanistans territorium som kan ge sådant skydd som avses i 4 kap 1 § andra stycket, 4 kap 2 § andra stycket och 4 kap 2 a § andra stycket utlänningslagen.

3.5 Ensamkommande barn

Initialt ska alltid provas om barnet är flykting.

Om barnet inte är flykting ska frågan om barnet är alternativt skyddsbehövande provas. Migrationsöverdomstolen har i domen MIG 2017:6, ansett att ett barn utan nätverk som saknar lokalkunskap om Afghanistan och som varken har föräldrar eller annan släkt som kan skydda och hjälpa barnet i Afghanistan är särskilt sårbart. Mot bakgrund av detta och med beaktande av den mycket svåra situationen för barn i Afghanistan och att barn är särskilt utsatta för både våld och andra allvarliga övergrepp, ansåg domstolen att barnet var att anse som alternativt skyddsbehövande i enlighet med 4 kap. 2 § första stycket 1 p. första ledet utlänningslagen.²⁵

Huvudregeln bör alltså vara att ensamkommande barn, som inte bedöms som flyktingar, vid en kumulativ bedömning under ovan angivna förutsättningar, ska beviljas uppehållstillstånd som alternativt skyddsbehövande.

²³ EASO Country of Origin Information Report - Afghanistan – Security Situation, November 2016, Lifos 38435, s. 29.

²⁴ Se SR 17/2017 Rättsligt ställningstagande angående vad som utgör ett godtagbart myndighetsskydd och förutsättningar för avvisning med omedelbar verkställighet med hänvisning till befintligt myndighetsskydd.

²⁵ För vidare analys av domen se SR 07/2017 Rättslig kommentar angående Migrationsöverdomstolens avgörande MIG 2017:6.

3.6 Internflykt

Det finns många internflyktingar i Afghanistan. En del har varit internflyktingar i många år, andra är nyligen fördrivna. En del är personer som återvänt från Pakistan och Iran.

Provinshuvudstaden Kabul är, trots attacker mot högprofilerade mål i staden, en viktig destination på grund av uppfattningen att där råder en relativt sett bättre säkerhetssituation och bättre möjligheter att finna livsupphälle än i andra delar av landet.

Återvändande afghaner från Europa har i de flesta fall tagit sig tillbaka till sina familjer eller byar. Endast ett fåtal har nyttjat möjligheten att bo i IOM:s mottagningscenter i Kabul.

Konsekvenserna av internflykt är särskilt svåra för barn bland annat på grund av begränsade möjligheter till skolgång och en ökad press på dem att i stället bidra till familjeförsörjningen. Kvinnor utan manligt nätverk lever också i en mycket utsatt situation som internflyktingar.

Migrationsöverdomstolens praxis

Migrationsöverdomstolens praxis utgör grunden för Migrationsverkets internflyktsprövning. Domstolens praxis framgår huvudsakligen av MIG 2009:4 vari anges bl.a. följande: Migrationsöverdomstolen har i MIG 2006:1 slagit fast att den av FN:s flyktingkommissariat utgivna ”Handbok om förfarandet och kriterierna vid fastställande av flyktingars rättsliga ställning enligt 1951 års konvention och 1967 års protokoll angående flyktingars rättsliga ställning” (handboken), tillsammans med andra slutsatser rörande förfarandet som UNHCR står bakom, är viktiga rättskällor då flyktingskap ska fastställas. Som komplettering till handboken har UNHCR bland annat gett ut riktlinjer rörande internflykt; Guidelines on International Protection: ”Internal Flight or Relocation Alternative” within the context of article 1 A (2) of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol relating to the Status of Refugees.

Även om handboken och ovannämnda riktlinjer rör uttolkning av frågor rörande flyktingars rättsliga ställning anser Migrationsöverdomstolen att det finns skäl att även beträffande skyddsbehövande i övrigt beakta vad som däri sägs rörande internflykt.

Vidare har Migrationsöverdomstolen tidigare slagit fast att det är den som ansöker om uppehållstillstånd som i vart fall initialt har bevisbördan för att de faktiska omständigheter som krävs för uppehållstillstånd föreligger och att bevisbördans placering givetvis kan förändras i ett senare skede om den sökande lyckas göra de förhållanden han åberopar sannolika (se MIG 2006:1 och MIG 2007:12).

I de flesta fall torde detta innebära - efter att utlänningen har gjort sannolikt att han eller hon har ett lokalt skyddsbehov - att Migrationsverket har bevisbördan för att det föreligger ett internt flyktalternativ som gör att utlänningen inte kan anses vara i behov av internationellt skydd (jfr UNHCR:s Guidelines on International Protection: "Internal Flight or Relocation Alternative" within the context of article 1 A (2) of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol relating to the Status of Refugees, avsnitt III. A. 33-34). Beroende på anledningen till att utlänningen är skyddsbehövande gentemot hemorten och beroende på situationen i det aktuella landet, ställs det olika krav på den utredning som Migrationsverket presenterar för att verket ska anses ha uppfyllt sin bevisbörda. Migrationsöverdomstolen finner att det företrädesvis får ankomma på Migrationsverket att identifiera det område i hemlandet som skulle kunna utgöra ett internt flyktalternativ i det enskilda fallet (jfr a.a. avsnitt II. A. 6).

För att ett internt flyktalternativ ska kunna anses föreligga, är det två kriterier som är av avgörande betydelse. Det måste dels vara fråga om ett relevant alternativ, dvs. att den enskilde måste på annan ort eller annat område ha tillgång till ett effektivt skydd, dels vara rimligt att utlänningen begagnar sig av ett sådant alternativ.

När det gäller frågan om det föreslagna interna flyktalternativet är relevant måste det provas - när det är en icke-statlig aktör som utgör ett hot mot den enskilde - om aktören kan utöva ett hot mot den enskilde även på det föreslagna området, och om hemlandets myndigheter i så fall har möjlighet att skydda den enskilde mot att ett sådant hot verkställs. Det är även av vikt att den enskilde på det föreslagna området inte riskerar att utsättas för förföljelse eller skyddsgrundande behandling på annan grund än den ursprungliga (jfr a.a. avsnitt II. A. 7. I. och B. 15-21). Vid prövningen av om det i någon del av hemlandet finns ett internt flyktalternativ ska såväl de allmänna omständigheterna i den delen av landet som sökandens personliga förhållanden beaktas (jfr artikel 8.2 i Rådets direktiv 2004/83/EG av den 29 april 2004 om miniminormer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer skall betraktas som flyktingar eller som personer som av andra skäl behöver internationellt skydd samt om dessa personers rättsliga ställning och om innehållet i det beviljade skyddet, skyddsgrundsdirektivet).

När hotbilden utgår från icke-statliga aktörer anses skydd normalt kunna ges om staten vidtar rimliga åtgärder för att förhindra att en person förföljs eller utsätts för skyddsgrundande behandling. Sådant skydd ges bland annat genom att staten ombesörjer att det finns ett effektivt rättssystem för avslöjande, åtal och bestraffning av handlingar som innebär förföljelse eller skyddsgrundande behandling och sökanden har tillgång till detta skydd (jfr artikel 7.2 i skyddsgrundsdirektivet).

För att frågan om skyddsbehov ska kunna avgöras måste det, som Migrationsöverdomstolen i tidigare avgörande uttalat, finnas relevant och aktuell landinformation (MIG 2006:7).

Som ovan nämnts är det inte tillräckligt att konstatera att ett internt flyktalternativ är relevant. En individuell bedömning av om ett internt flyktalternativ är rimligt ska också göras i varje enskilt fall. Vid den bedömningen kan sådana omständigheter som kön, ålder och hälsa beaktas (se MIG 2008:20). Det krävs t.ex. inte att det finns arbete för alla som återvänder. Däremot ska rätten att skaffa sig ett arbete finnas genom att man kan registrera sig och mottas i landet (jfr MIG 2007:33 II). Skulle den som återvänder mötas av otillbörliga umbäranden ur humanitär synvinkel är det dock inte rimligt att hänvisa till ett internt flyktalternativ (jfr MIG 2008:20).

Mot bakgrund av vad Migrationsöverdomstolen framför om Migrationsverkets bevisbörda är det viktigt att verket initialt tar ställning till hotbildens räckvidd.

Om hotet kommer från det ledande skiktet i någon beväpnad grupp kan möjligheten att hänvisa till ett internt flyktalternativ vara förhållandevis begränsad. Om hotet istället härrör från enskilda aktörer på låg nivå i lokalsamhället eller från en beväpnad grupp kan hotets räckvidd vara begränsat.

Det har även betydelse om den hotade personen har hög profil och status. Personer med hög profil som t.ex. statstjänstemän i aktiv tjänst, inte minst officerare i polis och militär, riskerar att vara intressanta för väpnade grupper och måltavla för dessa i hela landet. Personer med låg profil som slutat sin statliga tjänst eller slutat arbeta för de internationella styrkorna och sedan bosatt sig i de större städerna, är av mindre intresse för taliban-rörelsen och andra grupper såvida inte det finns andra faktorer som gör personen intressant.

Om internflykt därefter bedöms vara ett relevant alternativ ska Migrationsverket identifiera det område i hemlandet som skulle kunna utgöra ett internt flyktalternativ.

Det är nödvändigt att inhämta aktuell och relevant landinformation om målet för internflykten för att kontrollera säkerhetsläget där och göra en individuell bedömning i ärendet. Det är också nödvändigt att undersöka om aktuell resväg till internflyktsalternativet är säker.²⁶

Det får anses rimligt att internflykt sker till urbana miljöer som har nödvändig infrastruktur, arbetstillfällen och basal service.²⁷ I de större städerna som Kabul, Herat och Mazar-e-Sharif är många olika etniciteter representerade.

²⁶ Ang. säker resväg, se SR 29/2016 Rättsligt ställningstagande angående bedömning av säker resväg i asylärenden.

²⁷ Se t.ex. EASO Country of Origin Information Report Afghanistan, Augusti 2017, Lifos 40083.

Även om etnicitet inte är avgörande för valet av internflyktsort bör etnicitet beaktas för att underlätta anpassningen för den enskilde. Vidare ska bedömning göras av om det är rimligt att kräva att den aktuella personen utnyttjar denna möjlighet.

Interflyktsalternativ bör i första hand övervägas till städerna Kabul, Herat och Mazar-e-Sharif. Även om inre väpnad konflikt får anses råda i respektive provins är risken för civila att drabbas av våld i dessa städer ändå relativt låg. Om det bedöms relevant i det enskilda ärendet kan andra provinshuvudstäder också komma i fråga.

Därefter ska det göras en individuell bedömning av om internflykt är relevant vid en bedömning av sökandens personliga förhållanden.

Migrationsverket gör bedömningen att internflykt inte är ett relevant alternativ för följande grupper när de saknar stöd och skydd från släkt och ett fungerande manligt nätverk på internflyktsorten:

- kvinnor,
- personer med särskilda behov, eller
- ensamkommande barn.

Slutligen ska frågan om internflykt är ett rimligt alternativ prövas i enlighet med Migrationsöverdomstolens praxis.

Migrationsverket gör bedömningen att internflykt i normalfallet är rimligt för en vuxen arbetsför man och vuxna par bestående av en man och en kvinna utan funktionshinder eller medicinska problem. För att ett internt flyktalternativ för dessa kategorier ska anses vara rimligt behöver det inte finnas ett nätverk i form av familj, släkt eller vänner. En individuell bedömning måste göras i det enskilda ärendet där bl.a. ålder, mognad och övriga relevanta personliga förhållanden ska beaktas.²⁸

Om ett barn eller barnfamilj har tillgång till nätverk, där manliga släktingar ingår, i form av utvidgad familj på internflyktsorten bör möjligheterna till försörjning och även skolgång öka. En individuell bedömning av om ett internt flyktalternativ är rimligt måste göras där olika omständigheter i ärendet kan vara av betydelse, t.ex. föräldrarnas utbildningsnivå, barnets ålder, hur starkt nätverket är, möjligheter till försörjning m.m.

Om en person vid ett återvändande riskerar att mötas av alltför svåra humanitära förhållanden är det inte rimligt att hänvisa till ett internt flyktalternativ.

²⁸ Jfr. UNHCR eligibility guidelines for assessing the international protection needs of asylum-seekers from Afghanistan, 19 April 2016, Lifos 37143, s. 86: "UNHCR considers that the only exception to the requirement of external support are single able-bodied men and married couples of working age without identified specific vulnerabilities as described above. Such persons may in certain circumstances be able to subsist without family and community support in urban and semi-urban areas that have the necessary infrastructure and livelihood opportunities to meet the basic necessities of life and that are under effective Government control".

3.7 Uteslutande

Mot bakgrund av den rådande situationen i Afghanistan och de övergrepp som har skett och alltjämt sker, kan det förekomma att asylsökande har gjort sig skyldiga till sådana handlingar som föranleder att de ska uteslutas från att anses som flyktingar, alternativt eller övrig skyddsbehövande med stöd av 4 kap. 2 b-c §§ utlänningslagen. Detta gäller såväl personer tillhöriga Afghan National Security Forces (ANSF) inklusive den afghanska polisen, som personer tillhöriga grupper fientligt inställda till regeringen.

Även personer som tillhört tidigare regimer eller andra stridande grupperingar i Afghanistan eller deltagit i krig utomlands, t.ex. kriget i Syrien, kan komma ifråga för uteslutande.

Det bör observeras att även grov brottslighet kan medföra uteslutande.

Frågan om uteslutande måste därför beaktas i de enskilda ärendena.

3.8 Återvändande

Afghanska medborgare har i stort sett rätt att resa och bosätta sig i alla delar av Afghanistan. Möjligheterna att resa på huvudleder i Afghanistan kan dock begränsas av säkerhetsincidenter. Flygtrafiken är relativt väl utbyggd. Det finns fyra internationella flygplatser i landet; Kabul, Mazar-e-Sharif, Herat och Kandahar. Utöver dessa finns flera flygplatser för inrikesflyg spridda över landet.

Det är dock oklart vilka av dessa inrikes flygplatser som är öppna för trafik, varför aktuell landinformation måste inhämtas när sådan information är viktig för ett ärende.

Särskild försiktighet gäller om personen inte kan färdas med flyg till hemorten på grund av de eventuella risker som är kopplade till huvudlederna.²⁹

3.9 Praktiska verkställighetshinder i ärenden gällande barn utan vårdnadshavare

För ensamkommande barn som saknar individuella skyddsskäl ska Migrationsverket redan i grundprövningen inleda efterforsknings- och återföreningsarbetet med föräldrar eller andra anhöriga samt utreda och ta ställning till mottagandemöjligheterna i hemlandet om barnet är övergivet. Det föreligger verkställighetshinder enligt 12 kap. 3 a § utlänningslagen för det fall en familjemedlem, en förmyndare eller en väl lämpad mottagningsenhet inte kan ta emot barnet.³⁰

²⁹ Se SR 29/2016 Rättsligt ställningstagande angående bedömning av säker resväg i asylärenden.

³⁰ Se SR 24/2017 Rättsligt ställningstagande angående verkställighet av beslut som rör ensamkommande barn.

Om ett ensamkommande barn inte bedöms vara skyddsbehövande är utgångspunkten att vi beviljar tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen om förutsättningarna för verkställighet enligt 12 kap. 3 a § utlänningslagen saknas och hindret är tillfälligt. Men om hindret är bestående kan den sökande i stället få uppehållstillstånd enligt bestämmelsen om särskilt ömmande omständigheter i 5 kap. 6 § utlänningslagen. Det är en sammanvägd bedömning av den sökandes situation som avgör om det finns särskilt ömmande omständigheter. Vid prövning enligt utlänningslagen bör ett sådant uppehållstillstånd vara permanent. Vid prövning enligt den tillfälliga lagen ska ett sådant uppehållstillstånd vara tidsbegränsat.³¹

3.10 Uppehållstillståndtidens längd för skyddsbehövande

Enligt bestämmelsen i 5 kap. 1 § tredje stycket *utlänningslagen* kan ett uppehållstillstånd som beviljas enligt första stycket i samma bestämmelse för flyktingar, alternativt skyddsbehövande eller övriga skyddsbehövande, vara permanent eller gälla i minst tre år.

Huvudregeln enligt utlänningslagen är att permanent uppehållstillstånd ska beviljas.

Tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt utlänningslagen kan endast beviljas om det bedöms vara sannolikt att en förändring av skyddsbehovet kommer att ske inom treårsperioden och det är skäligt i det enskilda fallet.³²

Ett exempel på en sådan situation är när en gift kvinnas enda asylskäl är att hon saknar manligt nätverk i Afghanistan eftersom hon kommit från maken, som hon alltså önskar sammanleva med.

Om sammanlevnaden återupptas återfår kvinnan tillgång till manligt nätverk och makarna kan därmed återvända till Afghanistan tillsammans, under förutsättning att mannen inte har egna skäl som medför rätt till uppehållstillstånd.

Om ett ärende prövas enligt *den tillfälliga lagen* ska ett uppehållstillstånd som beviljas en flykting eller en alternativt skyddsbehövande enligt 5 kap. 1 § utlänningslagen vara tidsbegränsat när tillstånd beviljas första gången. I förlängningsansökningar finns utrymme för att i vissa fall bevilja permanent uppehållstillstånd.

³¹ Närmare riktlinjer om detta finns i Rättsligt ställningstagande angående praktiska verkställighetshinder, SR 25/2016.

³² Se RCI 12/2010 Rättsligt ställningstagande angående varaktigheten för uppehållstillstånd som beviljas flyktingar och alternativt och övrigt skyddsbehövande.

3.11 Ny omständighet

Det förändrade säkerhetsläget vilket även kan påverka resvägen är sådana nya omständigheter som kan motivera en ny prövning enligt 12 kap. 19 § utlänningslagen.

Detta rättsliga ställningstagande har beslutats av undertecknad rättschef efter föredragning av verksjuristen _____ och rättsliga experten _____. Ställningstagandet ersätter SR 59/2016 som härmed upphävs.

Rättschef

Bilaga

Gällande rätt

Exempelbeslut 1

Exempelbeslut 2

Bilaga 1 till SR 31/2017**1. Praxis****1.1 Relevant svensk praxis**

Migrationsöverdomstolen har den 17 mars 2017 i dom (UM 911-16, MIG 2017:6) bland annat uttalat sig om hur ensamkommande barn och hazarer ska bedömas i skyddshänseende.

Domstolen ansåg inte att förhållandena i Afghanistan är sådana att shiitiska hazarer generellt riskerar att utsättas för förföljelse vid ett återvändande dit. Därefter tar domstolen ställning till om H riskerar skyddsgrundade behandling på grund av att han är ett barn. Enligt domstolen kan inte situationen i allmänhet i Afghanistan anses vara sådan att det är rimligt att tala om barn som viss samhällsgrupp. Inte heller den omständigheten att H är ett barn utan nätverk och därmed särskilt utsatt innebär att han kan anses tillhöra en viss samhällsgrupp i den mening som avses i utlänningslagen. Domstolen ansåg därför att H inte var flykting enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen varför han inte kunde beviljas flyktingstatusförklaring.

Domstolen prövade därefter frågan om H är alternativt skyddsbehövande. I likhet med underinstanserna fann domstolen att H inte hade gjort sannolikt att det finns en konkret och personlig hotbild mot honom på grund av faderns markkonflikt.

Domstolen tar därefter ställning till om de hot och svårigheter H som barn utan nätverk kan komma att möta i Afghanistan innebär att han är i behov av internationellt skydd. Det krävs enligt EU-domstolens dom i mål C-465/07 en specifik risk för att den som ansöker om alternativt skydd kommer att lida en viss typ av skada.

Domstolen konstaterade att det av landinformationen framgår att barn i Afghanistan är särskilt utsatta för våld. Enligt domstolen måste dessa handlingar, oavsett vem som utför dem, anses utgöra sådan omänsklig eller förnedrande behandling som avses i 4 kap. 2 § första stycket 1 utlänningslagen. Det finns inget skydd att få för sådant våld och internflykt för ett barn utan nätverk eller annat stöd är inte relevant.

Domstolen konstaterar att H varken har föräldrar eller släkt som skulle kunna skydda och hjälpa honom i Afghanistan. Han har inte heller något annat nätverk i landet. Vidare saknar han lokalkunskap om Afghanistan. Hans personliga förhållanden gör honom därför sammantaget särskilt sårbar.

Med hänsyn till det och med beaktande av den mycket svåra situationen för barn i Afghanistan och att barn är särskilt utsatta för både våld och andra allvarliga övergrepp, anser domstolen att det finns grundad anledning att anta att H, även vid en framåtsyftande bedömning, löper en individuell och specificerad risk att utsättas för våld och andra övergrepp om han återvänder dit. Domstolen anser därför att H är alternativt skyddsbehövande i enlighet med 4 kap. 2 § första stycket 1 första ledet utlänningslagen varför han beviljas alternativ skyddsstatusförklaring.

Migrationsöverdomstolen har i dom den 1 juli 2008 (mål nr UM 3854-07), MIG 2008:20 angett att när åberopade skyddsskäl är hänförliga endast till en del av ursprungslandet, skall möjligheten till internflykt beaktas vid bedömning av om ny prövning av frågan om uppehållstillstånd skall beviljas. Migrationsverket och domstolarna har således att pröva om det är rimligt att tillämpa ett internflyktsalternativ. För att ett internflyktsalternativ skall kunna användas krävs t.ex. inte att det finns arbete för alla som återvänder. Däremot skall rätten att skaffa sig ett arbete finnas genom att man kan registrera sig och mottas i landet (jfr MIG 2007:33 II). Skulle den som återvänder mötas av otillbörliga umbäranden ur humanitär synvinkel är det dock inte rimligt att hänvisa till ett internt flyktalternativ. En individuell bedömning av om ett internt flyktalternativ är rimligt måste göras i varje enskilt fall. Det innebär att inte endast de allmänna förhållandena i ursprungslandet skall beaktas utan även den enskilde utlänningsens möjligheter att bosätta sig på en ny ort, där han eller hon helt saknar socialt nätverk. Härvid kan sådana omständigheter som kön, ålder och hälsa vara av betydelse.

Migrationsöverdomstolen har i dom den 14 januari 2009 (mål nr UM 4118-07), MIG 2009:4, funnit att för att ett internt flyktalternativ ska kunna anses föreligga måste det dels vara fråga om ett relevant alternativ, dvs. att den enskilde måste på annan ort eller annat område ha tillgång till ett effektivt skydd, dels vara rimligt att utlänningsen begagnar sig av ett sådant alternativ. Migrationsverket har bevisbördan för att ett internt flyktalternativ föreligger och det ankommer företrädesvis på Migrationsverket att identifiera det område i hemlandet som skulle kunna utgöra ett internt flyktalternativ i det enskilda fallet.

Migrationsöverdomstolen anger i dom den 11 maj 2010 (mål nr UM 6397-09), MIG 2010:10, att vid prövning av en asylsökandes möjlighet till internflykt ska individens personliga förhållanden och möjligheten att bosätta sig tillsammans med sin familj i det utpekade området väga tungt vid prövningen av om det kan anses rimligt att personen hänvisas till internflykt. Denna prövning ska göras även om övriga familjemedlemmar inte befinner sig i Sverige under förutsättning att familjen avser att återförenas. De familjemedlemmar som ska beaktas vid denna prövning är i vart fall den enskildes make/maka samt minderåriga barn.

Migrationsöverdomstolen anger i dom den 11 februari 2013, mål nr UM 2953-12, MIG 2013:2, att frågan om ett internt flyktalternativ föreligger ingår som en del i prövningen av om en person är flykting eller skyddsbehövande. Det ankommer på migrationsdomstolen att se till att detta blir prövat i målet.

1.2 Relevant internationell praxis

I EU-domstolens dom den 17 februari 2009 i mål C-465/07 (Elgafaji) ansåg domstolen att när våldet är så urskillningslöst och så allvarligt att det finns grundad anledning att förmoda att en civilperson genom sin blotta närvaro där skulle löpa en verklig risk att utsättas för det, anses det föreligga ett personligt hot mot sökandens liv, även om det inte föreligger något specifikt hot mot sökanden.

Om våldet inte är så generellt urskillningslöst och så allvarligt att en civilperson bara genom att vistas i det berörda området löper en verklig risk att utsättas för våldet ska det enligt Elgafaji-domen göras en mera ingående individuell prövning. Vid denna prövning ska konfliktnivån bedömas på så sätt att ju lägre konfliktnivån är, desto högre krav ställs på den sökandes individuella utsatthet för att vederbörande ska komma i åtnjutande av alternativt skydd.

EU-domstolen anger vidare att följande omständigheter kan beaktas vid den individuella bedömningen av en ansökan om alternativt skydd: – Det urskillningslösa våldets geografiska utbredning samt den sökandes verkliga destination om han eller hon återsänds till det aktuella landet. – Huruvida det i förekommande fall finns en allvarlig indikation på att en verklig risk av den typ som avses i artikel 4.4 i direktivet föreligger. Om det föreligger en sådan indikation kan kravet på urskillningslöst våld för att komma i åtnjutande av alternativt skydd sänkas.

I Europadomstolens avgörande Sufi och Elmi mot Storbritannien (Europadomstolens dom den 28 juni 2011 i mål 8319/07 och 11449/07) uttalar sig domstolen om frågan om generellt våld och tillämpligheten av artikel 3 i Europakonventionen. Vidare anger domstolen en rad kriterier som är avgörande för att bedöma intensiteten och nivån av våld. Dessa kan tjäna som vägledning vid bedömningen av risken att utsättas för allvarlig skada. Dessa indikatorer är: 1. Tillämpar parterna i konflikten en metod eller taktik som ökar risken för civila offer eller utgör civila en direkt måltavla; 2. Är nämnda metoder eller taktik vanligt förekommande; 3. Är striderna lokala eller utbredda; 4. I vilken omfattning har civila dödats, skadats eller tvingats till flykt eller internflykt.

I EU-domstolens dom den 30 januari 2014 i C-285/12 (Diakité) uttalar domstolen att begreppet ”intern väpnad konflikt” i artikel 15 c Skyddsgrundsdirektivet ska definieras som en situation där de reguljära styrkorna i en stat konfronterar en eller flera väpnade grupper eller där två eller flera väpnade grupper drabbar samman.

Det ställs inga särskilda krav på intensiteten i konflikten eller varaktigheten av den och heller inga krav på de väpnade gruppernas organisering, utan det räcker att det föreligger urskillningslöst våld.

Europadomstolen har i dom den 5 juli 2016 i målet A.M. mot Nederländerna, nr 29094/09 funnit att det inte finns en generell risk för våld i Afghanistan som medför att samtliga utvisade till landet riskerar att utsättas för behandling i strid med artikel 3 i Europakonventionen. Situationen för personer tillhörande minoritetsgruppen hazarer är inte heller sådan i Afghanistan att alla som utvisas till hemlandet riskerar illabehandling i strid med artikel 3 konventionen.

Europadomstolen har i dom den 20 juli 2010 i målet N. mot Sverige, nr 23505/09 funnit att en utvisning av en kvinna till Afghanistan, där hon saknar socialt nätverk, på kumulativa grunder skulle innebära en kränkning av artikel 3.

Europadomstolen har i dom den 13 oktober 2011 i målet Hussein mot Sverige, nr 10611/09 funnit att en ung hazar från Ghazni i Afghanistan, vars uppehållstillstånd i Sverige återkallades sedan han begick brott mot sin hustru, anses ha tillgång till ett internflyktsalternativ i ljuset av UNHCR:s Eligibility Guidelines.

Europadomstolen har i dom den 9 april 2013 i målet H och B mot Storbritannien, nr 70073/10 och 44539/11 funnit att det inte finns en generell risk för våld i Afghanistan, som medför att samtliga utvisningar till landet riskerar att utsätta personer för sådan behandling som förbjuds i artikel 3 i konventionen. Även om personer, som arbetat för de utländska styrkorna, är utsatta för förföljelse av talibanrörelsen på de platser där de har kontroll finns det inget som antyder att talibanrörelsen skulle utsätta dessa personer för förföljelse i t.ex. Kabul.

Bilaga 2 till SR 31/2017

Rättsavdelningen

Exempelbeslut
2017-

Beteckningsnummer

Ärende om uppehållstillstånd m.m.

Sökande

A B, född 1999-03-24, man, medborgare i Afghanistan
Adress: c/o

Offentligt biträde: X X

Beslut

Migrationsverket beslutar att:

- avslå din ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd
- inte bevilja dig flyktingstatusförklaring eller resedokument
- inte bevilja dig alternativ statusförklaring
- lämna din ansökan om övrig skyddsstatusförklaring utan vidare åtgärd
- utvisa dig ur landet med stöd i bestämmelserna i 8 kap. 6 § utlänningslagen (2005:716)
- utvisningen ska ske genom att du reser till Afghanistan. Om du kan visa att något annat land kan ta emot dig, får du i stället resa dit
- du ska lämna Sverige senast fyra veckor efter att det här beslutet har vunnit laga kraft, enligt 8 kap. 21 § utlänningslagen. Om du inte lämnar landet inom den tiden kan du få ett återreseförbud enligt 12 kap. 15 a § utlänningslagen
- bevilja det offentliga biträdet XX Y kronor i ersättning, varav M kronor är moms. Staten står för ersättningen till XX och den betalas ut av Migrationsverket.

Din ansökan

Du ansökte om asyl i Sverige den 26 november 2015. Migrationsverket prövar därför din rätt till uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande. Dessutom prövar vi om det finns synnerligen ömmande skäl att bevilja din ansökan om uppehållstillstånd och din ansökan om resedokument.

Det saknas anledning att gå in på frågan om du är övrig skyddsbehövande eftersom övriga skyddsbehövande inte kan få övrig skyddsstatusförklaring eller uppehållstillstånd enligt lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Beslutet grundas på bestämmelserna i utlänningslagen (2005:716) och lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige. De paragrafer som är relevanta finns i en bilaga till det här beslutet.

Bestämmelser om internationellt skydd finns även i internationell rätt och i EU-rättslig reglering. Mer information om bestämmelserna finns på Migrationsverkets webbplats, www.migrationsverket.se.

Bevisning i ärendet

Bevisning i ärendet är din berättelse. Handlingar, även i digital form, och information om ditt hemland är andra exempel på bevisning.

Till stöd för din ansökan har du sammanfattningsvis berättat följande:

Du är hazar och född i Uruzgan, Afghanistan, men flyttade med din familj till Iran när du var sju år. I Afghanistan gick du i koranskola i två år. Ni lämnade Afghanistan på grund av en markstrid. Du har inget uppehållstillstånd i Iran och har bara gått i afghansk skola i två år. Därefter har du arbetat som byggnadsarbetare. Din fader är avliden. I Iran har du din mor och två yngre syskon. Du saknar släkt och nätverk i Afghanistan. Om du återvänder till Afghanistan måste du ta sig till det distrikt där familjen bott för att få tag i en tashkira. Utan denna kan du inte bevisa att du är arvtagare efter din fader och få tillgång till familjens mark och hus. Om du återvänder till hemorten är du rädd för att bli utsatt för övergrepp om det kommer fram vem du är. I Kabul har du inget nätverk och ingenstans att bo. Möjligen kan du skaffa tashkira i Kabul men om du ska få tillgång till familjens mark måste du åka till hemorten. Du åberopar även situationen för hazarer och hänvisar till Lifos dokument nr. 38241.

Migrationsverket har tillfört ärendet:

Migrationsöverdomstolens dom i MIG 2017:6, Lifos 39144

Följande information om Afghanistan har legat till grund för det här beslutet:

- Migrationsverket, Lägesanalys: Afghanistan (version 1.0), 2017-06-16, Lifos dokument nr. 39692
- Migrationsverket, Temarapport: Afghanistan – Säkerhetsläget, potentiellt utsatta personkategorier, situationen för kvinnor, barn, hazarer samt internflykt (version 1.0), 2016-09-29, Lifos dokument nr. 38241

- Landinfo: Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Uruzgan, 8 maj 2017, Lifos 39448.
- Nederländerna. Ministry of Foreign Affairs, Country of Origin Information Report Afghanistan, 2016-11-30, Lifos 39270
- EASO Country of Origin Information Report Afghanistan, Augusti 2017, Lifos 40083

Migrationsverkets bedömning

Bedömning av dina identitetsuppgifter

För att du ska kunna få uppehållstillstånd i Sverige behöver Migrationsverket veta vem du är och var du kommer ifrån. Det betyder att du är skyldig att göra din identitet sannolik.

Du har inte inkommit med några identitetshandlingar. Men, din berättelse om hur du vuxit upp i Iran som afghan i landet är detaljerad och verkar vara självupplevd. Du kan också berätta om din folkgrupp. Det finns ingen anledning att ifrågasätta dessa uppgifter. Du har därför gjort din identitet sannolik.

Du har mot bakgrund av din tidigare bosättning alltså hemvist i Uruzgan. Din familj har kvar hus och mark i provinsen. Detta medför att Migrationsverket i första hand provar om du har skyddsskäl vid återvändande till denna provins.

Bedömning av din rätt till skydd

Migrationsverket provar om du riskerar övergrepp i Afghanistan som ger dig rätt till skydd som flykting eller alternativt skyddsbehövande. Vid prövningen utgår vi från dina uppgifter och från övrig bevisning.

Bedömning av din rätt till skydd som flykting

Bestämmelserna om vem som är flykting finns i 4 kap. 1 § utlänningslagen. Du har åberopat att din etnicitet utgör grund för att du ska bedömas som flykting.

Migrationsöverdomstolen har i MIG 2017:6 (daterad den 17 mars 2017) anfört att även om det av landinformationen framgår att situationen i Afghanistan är svår för hazarer bedömer Migrationsöverdomstolen att förhållandena ändå inte är sådana att shiitiska hazarer generellt riskerar att utsättas för förföljelse vid ett återvändande dit.

Den åberopade landrapporten om hazarernas situation (Lifos 38241) fanns med i Migrationsöverdomstolens prövning. Den landinformation som framgår av nyare landinformation (t.ex. Lifos 39692, sid 11 ff) tyder inte på att situationen för hazarer förvärrats sedan Migrationsöverdomstolens dom. Du är därför inte flykting och kan inte få uppehållstillstånd på denna grund.

Du kan inte heller få flyktingstatusförklaring eller resedokument.

Bedömning av din rätt till skydd som alternativt skyddsbehövande

Eftersom du inte är flykting tar vi ställning till om du är alternativt skyddsbehövande. Reglerna om det finns i 4 kap. 2 § utlänningslagen.

Individuella skyddsskäl

Du har inte inkommit med någon skriftlig bevisning om den åberopade markkonflikten. Din berättelse om markkonflikten bygger på de uppgifter som din familj lämnat till dig. Din familj lämnade landet i samband med konflikten. Ni har trots detta fortfarande kvar marken. Du har inte lämnat några uppgifter om medling.

Migrationsverket konstaterar att markkonflikten synes vara utagerad utan att familjen berövats marken. Något som tyder på att det alltså finns anspråk på marken har inte åberopats.

Du har därför inte gjort sannolikt att du har en individuell hotbild vid ett återvändande till hemorten.

Generella skyddsskäl

Av landinformationen om säkerhetsläget (Lifos 39692, sid 9 – 13 och Lifos 39448) framgår att Uruzgan och Helmand är de provinser där taliban och andra upprorsgrupper har störst kontroll och där det finns flest civila offer. Provinsen Uruzgan är strategiskt viktig för talibanrörelsen, inte minst militärt, då den utgör en viktig bas för rörelsens flerfrontsrig mot de afghanska säkerhetsstyrkorna i regionen. Rörelsen bedöms kontrollera/influera stora delar av provinsen. Talibanrörelsen har under det senaste året utfört ett stort antal attentat och väpnade aktioner både längs med vägarna i provinsen och provinsen i övrigt och har varit nära att ta kontrollen över provinshuvudstaden. Våldet har drabbat civilbefolkningen hårt, med ett stort antal civila skadade och döda. Risken för civilbefolkningen att av misstag hamna i korseld mellan de stridande parterna har ökat under året. Många har tvingats fly internt. Majoriteten av de internt fördrivna i Afghanistan kommer från Helmand och Uruzgan.

Säkerhetsläget är därför sådant att alla och envar riskerar att utsättas för våld vid ett återvändande. Du är därför alternativt skyddsbehövande mot hemorten i Uruzgan.

Internflykt – fråga om hotbildens utsträckning

Migrationsverket har bedömt ovan att du inte har någon individuell hotbild. Internflykt till ett säkrare område är därför ett relevant alternativ.

Generell bedömning av om det utpekade internflyktsområdet är relevant

De internationella flygen landar i Kabul. Där finns möjligheter att få stöd genom IOM till bostad de första dygnet samt möjligheter att ansöka om vissa återetableringsinsatser. Där finns det också inrikesflyg till Herat. Eftersom du kommer från Uruzgan och har bott länge i Iran gör vi bedömningen att Herat är en ort som synes nära knuten till din tidigare bosättning.

Av EASO-rapporten (Lifos 40083, sid 17, 28 – 29, 41,57 och 63) framgår följande om Herat. Herat är tadjikdominerat men har en stor andel hazara

Många återvändare från Iran har bosatt sig i Herat sedan 2002 och därför utgör shiitiska hazara idag en fjärdedel av befolkningen. Återvändare till Herat, framförallt från Iran, har det betydligt bättre än återvändare till andra städer i Afghanistan. De flesta återvändare till Herat arbetar inom byggnadssektorn och med att köra gods till och från marknaderna. Herat har stark anknytning till Iran och Turkmenistan.

Det finns många små- och medelstora företag i Herat – specialiserade på hantverk, mattor och silke. Det finns även företag som gör skor, mobiltelefoner och hushållsartiklar. Herat har ett nätverk av hälsokliniker, sjukhus och mobila kliniker.

Eftersom det – i Herat – finns många återvändare från Iran och det finns möjligheter att få arbete i staden gör Migrationsverket bedömningen att Herat vid en generell bedömning utgör ett relevant internflyktsalternativ.

Fråga om det utpekade internflyktsområdet är relevant i ditt fall

Därefter ska det prövas om du, som ung vuxen i avsaknad av nätverk, riskerar att utsättas för skyddsgrundande behandling av något av de skäl Migrationsöverdomstolen i MIG 2017:6 funnit vara skyddsgrundande för barn. Migrationsverket konstaterar initialt att barnarbete, sexuellt utnyttjande av barn, frivillig rekrytering till stridande parter och barnäktenskap är omständigheter som inte kan bedömas som skyddsgrundande för den som fyllt 18 år. Skyddsgrundande för en ung vuxen kan istället vara omständigheter som utgör en konkret risk för våld eller omänsklig behandling (jämför artikel 3 i Europakonventionen).

Av EASO-rapporten (sid 103) framgår att återvändare till Afghanistan som spenderat långa perioder utomlands och saknar nätverk har svårigheter, framförallt eftersom de inte känner till de lokala sedvänjorna och de inte har någon som kan hjälpa dem att skaffa arbete, bostad m.m. Det finns en risk för att lokalbefolkningen ser kritiskt på dem och att de utnyttjas. Afghaner från Iran sticker också ut pga. sin dialekt.

Enbart det faktum att du är ung och i avsaknad av nätverk i en stad som du aldrig levtt i är inte i sig skyddsgrundande. Även om du inte känner till de lokala sedvänjorna i Herat så finns det i staden många hazarer som återvänt från Iran. Ditt beteende och din dialekt borde därför inte sticka ut nämnvärt bland befolkningen.

Av landinformationen (Lifos 39270, sid 25 – 26) framgår att tvångsrekrytering i huvudsak sker på lokal nivå utanför de större städerna (till lokalpolisen och till taliban i koranskolor). Du kommer att bo i en större stad där lokalpolisen och rekryterarna i koranskolor har begränsat inflytande. Migrationsverket finner därför inte att det är sannolikt att du riskerar tvångsrekrytering till de väpnade styrkorna.

Du har i övrigt inte anfört något som kan bedömas utgöra en konkret risk för att utsättas för våld eller omänsklig behandling i Herat. Herat är därför ett relevant internflyktsalternativ för dig.

Prövning av frågan om internflykt är rimligt i ditt fall

Det ska därefter prövas om det är rimligt att du bosätter dig i Herat.

Herat är en urban miljö där många etniciteter är representerade. Staden har även nödvändig infrastruktur, arbetstillfällen och basal service. Du är en frisk, ung man med erfarenhet från byggnadsbranschen. Migrationsverket bedömer att det därför finns möjlighet för dig att erhålla ett nytt arbete inom samma sektor. Herat får därför anses vara ett rimligt internflyktsalternativ för dig.

Bedömning av synnerligen ömmande omständigheter

Du är en frisk, ung man i arbetsför ålder. Några synnerligen ömmande omständigheter har inte framkommit.

Din ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd ska därför avslås.

Utvisning

Migrationsverket har prövat din ansökan och kommit fram till att du inte har rätt till uppehållstillstånd i Sverige. Eftersom du inte har rätt till uppehållstillstånd beslutar Migrationsverket att utvisa dig.

Bestämmelser om utvisning finns i 8 kap. 6 § utlänningslagen.

Återvändande

Ditt beslut om utvisning ska verkställas genom att du reser till det land som vi anger. Det framgår av 8 kap. 20 § utlänningslagen. Du ska återvända till Afghanistan, eller till något annat land om du kan visa att det landet tar emot dig.

Tidsfrist för att frivilligt lämna Sverige

Den som får ett beslut om avvisning eller utvisning ska lämna landet inom en viss tid. Bestämmelserna om tidsfrist finns i 8 kap. 21 § utlänningslagen.

Du medges en tidsfrist på fyra veckor för att återvända till Afghanistan från den dag utvisningen vunnit laga kraft.

Ersättning till det offentliga biträdet

Begärd ersättning utbetalas till det offentliga biträdet.

Du kan överklaga beslutet

Om du vill överklaga beslutet framgår det av sista sidan hur du ska göra.

Bilaga

Utdrag ur utlänningslagen (2005:716) och lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

Bilaga 3 till SR 31/2017

Rättsavdelningen

Exempelbeslut
2017-

Beteckningsnummer

Ärende om uppehållstillstånd m.m.

Sökande

XX, född 1998-12-09, man, medborgare i Afghanistan

Adress: c/o

Offentligt biträde: YY

Beslut

Migrationsverket beslutar att

- bevilja dig ett tidsbegränsat uppehålls- och arbetstillstånd för perioden 2017-XX-XX till och med 2018-XX-XX
- inte bevilja dig flyktingstatusförklaring eller resedokument
- bevilja dig alternativ statusförklaring
- lämna din ansökan om övrig skyddsstatusförklaring utan vidare åtgärd
- bevilja det offentliga biträdet YY C kronor i ersättning, varav P kronor är moms. Staten står för ersättningen till YY och den betalas ut av Migrationsverket.

Din ansökan

Du ansökte om asyl i Sverige den 13 november 2015. Migrationsverket prövar därför din rätt till uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande. Dessutom prövar vi din ansökan om resedokument.

Det saknas anledning att gå in på frågan om du är övrig skyddsbehövande eftersom övriga skyddsbehövande inte kan få övrig skyddsstatusförklaring eller uppehållstillstånd enligt lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Det här beslutet grundas på bestämmelserna i utlänningslagen (2005:716) och lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige. De paragrafer som är relevanta finns i en bilaga till det här beslutet.

Bestämmelser om internationellt skydd finns även i internationell rätt och i EU-rättslig reglering. Mer information om bestämmelserna finns på Migrationsverkets webbplats, www.migrationsverket.se.

Bevisning i ärendet

Bevisning i ärendet är din berättelse. Handlingar, även i digital form, och information om ditt hemland är andra exempel på bevisning.

Till stöd för din ansökan har du sammanfattningsvis berättat följande: Du är hazar och är född i Iran. Dina föräldrar flyttade till Iran precis innan du föddes. Du har ingen släkt kvar i Afghanistan. Föräldrarna är avlidna. Den enda släkt du har är dina två bröder och din fars vän bosatta i Iran. Du har blivit misshandlad i Iran vid flera tillfällen. Du kan inte återvända till Afghanistan eftersom du har ett psykiskt funktionshinder, som medför att du har svårt att läsa och skriva, komma ihåg saker, ta initiativ och klara dig själv. Utan nätverk kommer du inte att kunna försörja dig. Ditt psykiska funktionshinder medför att du riskerar att bli utnyttjad på olika sätt.

Till stöd för din ansökan har du lämnat in följande:

- Läkarintyg daterat 2017-05-22 av läkaren GG vid Ö-stads sjukhus
- Intyg från psykologen AA vid vårdcentralen Myran
- Journalanteckningar
- Intyg från skolkurator

Av intygen framgår bl.a. följande. Patienten har en intellektuell funktionsnedsättning, som medför svårigheter att till exempel ta emot, bearbeta och förmedla information. Det tar längre tid för honom att förstå och lära sig saker. Funktionsnedsättningen är sannolikt medfödd men kan också ha uppkommit genom trauma mot huvudet i unga år. I en trygg miljö, med stöd från omgivningen, klarar patienten sina vardagliga behov. Han går idag i skola och har särskilt stöd. I en otrygg miljö utan stöd från omgivningen kommer han ha svårt att klara vardagliga sysselsättningar, såsom att gå till jobbet, handla, sköta sin ekonomi.

Migrationsverket har tillfört ärendet:

- Migrationsöverdomstolens dom MIG 2017:6
- Europadomstolens dom den 29 januari 2013 i målet S.H.H. mot Förenade kungariket, (nr 60367/10)

Följande information om Afghanistan har legat till grund för det här beslutet:

- Migrationsverket, Lägesanalys: Afghanistan (version 1.0), 2017-06-16, Lifos 39692
- Migrationsverket, Temarapport: Afghanistan – Säkerhetsläget, potentiellt utsatta personkategorier, situationen för kvinnor, barn, hazarer samt internflykt (version 1.0), 2016-09-29, Lifos dokument nr. 38241
- EASO Country of Origin Information Report Afghanistan, Augusti 2017, Lifos 40083

Migrationsverkets bedömning

Bedömning av dina identitetsuppgifter

För att du ska kunna få uppehållstillstånd i Sverige behöver Migrationsverket veta vem du är och var du kommer ifrån. Det betyder att du är skyldig att göra din identitet sannolik genom att lämna in identitetshandlingar eller genom att lämna tillförlitliga och trovärdiga uppgifter.

Du har inte inkommit med några identitetshandlingar. Men, din berättelse om hur du vuxit upp i Iran som afghan i landet är detaljerad och verkar vara självupplevd. Du kan också berätta om din folkgrupp. Det finns ingen anledning att ifrågasätta dessa uppgifter. Du har därför gjort din identitet sannolik.

Du är medborgare i Afghanistan men är född och uppvuxen i Iran. Du har aldrig bott i Afghanistan varför du saknar hemvist i landet. Dina åberopade skyddsskäl provas därför mot hela Afghanistan.

Bedömning av din rätt till skydd

Migrationsverket prövar om du riskerar övergrepp i Afghanistan som ger dig rätt till skydd som flykting eller alternativt skyddsbehövande. Vid prövningen utgår vi från dina uppgifter och från övrig bevisning.

Bedömning av din rätt till skydd som flykting

Bestämmelserna om vem som är flykting finns i 4 kap. 1 § utlänningslagen.

Du har åberopat att din etnicitet och ditt funktionshinder utgör grund för att du ska bedömas som flykting.

Etnicitet

Migrationsöverdomstolen har i MIG 2017:6 (daterad den 17 mars 2017) anfört att även om det av landinformationen framgår att situationen i Afghanistan är svår för hazarer bedömer Migrationsöverdomstolen att förhållandena ändå inte är sådana att shiitiska hazarer generellt riskerar att utsättas för förföljelse vid ett återvändande dit.

Migrationsöverdomstolen inkluderade i sin prövning landrapporten om hazarernas situation (Lifos 38241). Den landinformation som framgår av nyare landinformation (t.ex. Lifos 39692, sid 11 ff) tyder inte på att situationen för hazarer förvärrats sedan Migrationsöverdomstolens dom. Du är därför inte flykting och kan inte få uppehållstillstånd på denna grund.

Personer med fysiska eller psykiska funktionshinder som viss samhällsgrupp
Rättschefen har i det rättsliga ställningstagandet angående säkerhetsläget i Afghanistan fastställt att personer med psykiska funktionshinder kan bedömas vara en utsatt grupp i Afghanistan. Frågan är då om denna grupp generellt sett riskerar att utsättas för förföljelse.

Europadomstolen har i sin dom S.H.H. mot Förenade kungariket tittat på frågan om den humanitära situationen i Afghanistan innebär att en utvisning av en fysiskt funktionshindrad person skulle utgöra en kränkning av artikel 3. Domstolen gör en restriktiv bedömning och konstaterar: Det finns betydande svårigheter för funktionshindrade personer i Afghanistan. Dessa svårigheter innefattar bland annat diskriminering, bristande möjligheter till sysselsättning och bristande resurser. Domstolen ansåg dock inte att en utvisning av S.H.H. till Afghanistan utgjorde brott mot artikel 3 eftersom han tidigare fått stöd och vård i landet och han hade ett nätverk.

Även om funktionshindrade är en utsatt grupp i Afghanistan finns det ingen konkret generell risk. Du kan därför inte bedömas vara flykting.

Du kan inte heller få flyktingstatusförklaring eller resedokument.

Bedömning av din rätt till skydd som alternativt skyddsbehövande

Eftersom du inte är flykting tar vi ställning till om du är alternativt skyddsbehövande. Reglerna om det finns i 4 kap. 2 § utlänningslagen.

Åberopade skäl

Du har endast en oklar bild av varför dina föräldrar lämnade Afghanistan. Mot bakgrund av att det förflutit många år sedan dess och dina föräldrar inte nämnt mer om orsaken har du inte gjort sannolikt att det finns någon konkret, aktuell hotbild mot dig i Afghanistan.

Generella skäl

Av landinformationen (Lifos 39692, sid 4 - 5) framgår att det alltså råder stora skillnader avseende konfliktintensiteten på olika platser i landet. Den väpnade oppositionen med talibanrörelsen som främsta aktör visar sig dock fortsatt offensiv och kapabel att inta nytt territorium på landsbygden. Oppositionen fortsätter också att inta distriktcenter även om kontrollen över dessa center på många håll växlar relativt snabbt. De afghanska regeringsstyrkorna prioriterar fortsatt beskyddet av viktiga urbana center, främst landets 34 provinshuvudstäder, och oppositionen saknar alltså kapacitet att inta och behålla kontrollen över dessa under en längre period även om man fortsatt utövar hård press mot dem.

Endast i provinserna Helmand och Uruzgan råder det sådant generellt våld som är så allvarligt att i huvudsak var och en riskerar att utsättas för behandling i strid med artikel 3 Europakonventionen och artikel 15 b i det omarbetade skyddsgrundsdirektivet. Övriga delar av landet är lugnare och det finns ingen generell grund för att konstatera att kriterierna för alternativt skyddsbehov föreligger för personer, vars skyddsskäl provas mot hela landet.

Prövning av din individuella situation

Därefter ska det provas om du, som ung vuxen i avsaknad av nätverk, riskerar att utsättas för skyddsgrundande behandling av något av de skäl Migrationsöverdomstolen i MIG 2017:6 funnit vara skyddsgrundande för barn. Migrationsverket konstaterar initialt att barnarbete, sexuellt utnyttjande av barn, frivillig rekrytering till stridande parter och barnäktenskap är omständigheter som inte kan bedömas som skyddsgrundande för den som fyllt 18 år. Skyddsgrundande för en ung vuxen kan istället vara övriga omständigheter som utgör en konkret risk för våld eller omänsklig behandling. En sammantagen bedömning av samtliga omständigheter måste då göras.

Av EASO-rapporten (sid 103) framgår att återvändare till Afghanistan som spenderat långa perioder utomlands och saknar nätverk har svårigheter, framförallt eftersom de inte känner till de lokala sedvänjorna och de inte har någon som kan hjälpa dem att skaffa arbete, bostad m.m. Det finns en risk för att lokalbefolkningen ser kritiskt på dem och att de utnyttjas. Afghaner från Iran sticker också ut på grund av sin dialekt.

En ung person, som saknar erfarenhet av att klara sig själv, kan vid en utvisning till en stad där han aldrig levt och saknar nätverk befinna sig i en utsatt situation. Utsattheten i sig når dock inte upp till ett skyddsbehov men kan i kombination med andra omständigheter vara tillräckligt för att personen ska anses vara alternativt skyddsbehövande.

I ditt fall är frågan om denna sårbarhet i kombination med ditt psykiska funktionshinder medför att du uppfyller kraven i 4 kap 2 § 1. utlänningslagen.

Ingivna intyg visar att du – utan nätverk – kommer att få svårt att klara din vardag. Det kommer att vara i stort sett omöjligt för dig att få och behålla ett arbete om du inte har något stöd från ett nätverk. Du löper därför en konkret risk för att inte klara din försörjning. Utan nätverk finns det även en konkret risk för att du utnyttjas av stridande grupper eller utsätts för annan form av människohandel. Migrationsverket finner därför att din situation, vid en sammantagen bedömning av samtliga omständigheter, är så allvarlig att du uppfyller kriterierna i 4 kap 2 § 1. utlänningslagen.

Du är alltså alternativt skyddsbehövande och beviljas status som alternativt skyddsbehövande.

Uppehållstillstånd

Du beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd i tretton månader som alternativt skyddsbehövande.

Förlängning av uppehållstillstånd

Om du vill fortsätta att bo i Sverige efter att det här tillståndet upphör att gälla måste du lämna in en ny ansökan till Migrationsverket innan tillståndet går ut. Mer information finns på www.migrationsverket.se.

Du kan överklaga beslutet om att inte bevilja dig flyktingstatus

Om du vill överklaga beslutet att inte bevilja dig flyktingstatus framgår det av sista sidan hur du ska göra.

Bilaga

Utdrag ur utlänningslagen (2005:716) och lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.